

AVIZ
**referitor la proiectul de Lege privind
executarea pedepselor**

Analizând proiectul de Lege privind executarea pedepselor, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.88 din 05.05.2004,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale:

1. Proiectul are ca obiect de reglementare regimul de executare a pedepselor și a măsurilor preventive privative de libertate, aplicate sau dispuse, după caz, potrivit legii penale, prin crearea unui instrument modern și eficace de prevenire și combatere a fenomenului criminalității, în contextul exigențelor de ordin legislativ privind integrarea României în structurile europene și euroatlantice.

Prin obiectul de reglementare, proiectul se înscrie în categoria legilor organice, potrivit art.73 alin.(3) lit.h) din Constituție.

2. Semnalăm că instituția **judecătorului de executare a pedepselor** are totuși un rol redus, limitat doar la rezolvarea unor plângeri (art.16 alin.(1)), la asigurarea respectării drepturilor persoanelor condamnate (art.51), la conducerea lucrărilor Comisiei administrative de personalizare a pedepselor și în materia privind adoptarea propunerilor de liberare condiționată (art.89 alin.(2)).

Alte atribuții, la fel de importante, au rămas însă în competența unor comisii administrative ale Direcției Generale a Penitenciarelor,

fără participarea judecătorului pentru executarea pedepselor (art.28) deși acesta n-ar trebui să fie străin de situații privind viața condamnaților, cum sunt: schimbarea regimului de executare a pedepsei (art.29), personalizarea regimului de executare (art.39), inclusiv în cazul minorilor condamnați (art.40), transferarea persoanelor condamnate (ar.43), rezolvarea unor situații speciale, cum ar fi greva foamei (prevăzută în proiect prin formularea “refuzul de hrană”) (art.48), rezolvarea plângerii condamnatului împotriva unor măsuri ale administrației penitenciarelor (art.50), procedura acordării recompenselor (art.79 alin.(2)) sau procedura constatării abaterilor disciplinare și aplicarea sancțiunilor disciplinare (art.84).

Or, deplasarea acestor atribuții și competențe de la comisii administrative ale Direcției Generale a Penitenciarelor spre judecătorul de executare a pedepselor era cu atât mai motivată cu cât Direcția este o structură administrativă subordonată Ministerului Justiției căreia, în mod logic, îi revin competențe și atribuții de natură organizatorică sau administrativă privind activitatea penitenciarelor.

3. O reglementare mai nuanțată era necesară și în materia **executării pedepselor de către minorii condamnați**. Dispozițiile referitoare la minorii condamnați ar fi trebuit prezentate compact, într-o subdiviziune a proiectului (nu încorporate în diverse reglementări privindu-i pe condamnații majori). Pentru reeducarea acestora și pentru tratamentul lor post-penal, ar fi fost benefică o viziune novatoare, care să-i fi ferit de contactul cu regimul precar al penitenciarelor care, în opinia unor criminologi și penologi, constituie doar “ucenicia” viitoare generații de recidiviști adulți, mai perfecționați și mai înrăiți. În acest sens, ar fi fost bine dacă s-ar fi examinat eventuala reînființare a **caselor de corecție**, cunoscute în România interbelică, în funcționarea cărora ar fi putut să-și aducă o parte de contribuție societatea civilă, alături de familie, școală și de comunitatea în care minorul trăiește.

II. Observații privind redactarea și de tehnică legislativă

1. Pentru a fi complet, **Titlul** proiectului ar trebui să se refere și la executarea “măsurilor preventive privative de libertate”, prevăzute în Titlul V.

2. La **art.6**, prevederile referitoare la "judecătorul delegat pentru executarea pedepselor" ar trebui să debuteze cu un alineat care să prevadă că executarea pedepselor se desfășoară sub supravegherea, controlul și autoritatea judecătorului de executare a pedepselor.

3. La **art.10 alin.(1)**, după expresia “are domiciliul”, textul ar trebui redactat astfel: “ ... stabilește, prin încheiere, urmare a comunicării condamnării și pe baza mandatului de executare a pedepsei muncii în folosul comunității.”

4. La **art.14 alin.(2)**, ar trebui scris “locul de executare a muncii în folosul ...”, observație valabilă pentru întregul proiect.

5. La **art.24**, textul este superfluu și ar trebui eliminat, având în vedere că din dispozițiile art.21 - 23 la care se face referire nu rezultă că s-ar aplica numai majorilor condamnați.

6. La **art.28** nu rezultă necesitatea **alin.(2)** care poate lipsi din text.

7. La **art.29**, Administrația Națională a Penitenciarelor trebuie mai întâi înființată printr-o normă distinctă, pentru a i se putea stabili apoi organizarea și funcționarea.

8. La **art.39 alin.(1)**, expresia "potrivit alin.2-4", nu este necesară, fiind inutilă trimiterea la cele trei alineate care urmează în dezvoltarea alin.(1).

9. La **art.42**, deoarece **alin.(2) și (3)** detaliază norma generală din alin.(1), sugerăm eliminarea actualului alin.(1).

10. La **art.43**, considerăm mai judicios plasarea acestui articol la sfârșitul capitolului III, după expunerea tuturor prevederilor referitoare la condițiile de detenție.

11. La **art.49 lit.b)**, expresia “pentru a întrerupe acțiunile de vătămare” este ambiguă, nefiind clar dacă se referă numai la acțiunea de împiedicare, de curmare, a unora acte de executare a unor infracțiuni sau și a actelor de pregătire ale acestora.

12. La **art.50 alin.(2)**, propunem reanalizarea textului în sensul de a se referi la măsurile privitoare la **îngrădirea** exercitării dreptului, nu la “exercitarea drepturilor”, așa cum prevede textul.

13. La **art.52 în alin.(1) și (2)**, se consacără principiul că libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase ale persoanelor aflate în exercitarea pedepselor nu pot fi îngrădite, după ce în art.50 alin.(1) se preciza că exercitarea drepturilor în general poate fi îngrădită în limitele prevăzute de lege.

Sub acest aspect, semnalăm că multiplele referiri la recunoașterea, garantarea, neîngrădirea unor drepturi fundamentale, lasă impresia, în forma în care sunt formulate, că fără dispozițiile exprese ale prezentei legi, aceste drepturi ar fi suspendate pe durata detenției. De aceea, norma ar trebui reformulată, accentul căzând

asupra modului concret în care aceste drepturi pot fi exercitate în condițiile date.

14. La art.68 și 69, din denumirile marginale ar trebui eliminată expresia "de persoanele condamnate la pedepse privative de libertate", din moment ce aceste norme sunt încorporate în Capitolului V, care se referă expres la ele.

La alin.(2) al art.68, în locul expresiei "au capacitate de muncă" este mai potrivită expresia "care sunt apte de a muncii".

15. La art.74 alin.(1), propunem să se folosească expresia "din vina lui" în locul expresiei "din culpa lor", prima expresie incluzând și fapte săvârșite cu intenție, nu numai din culpă.

16. La art.80 alin.(1) lit.e), în locul expresiei "unor situații grave" ar trebui scris "altor situații grave", deoarece și înhumarea unui membru al familiei constituie o asemenea situație.

17. La titlul Secțiunii 2, din Capitolul VII, propunem completarea lui, astfel:

"Abateri și sancțiuni disciplinare", în acord cu conținutul articolelor.

18. La art.84 alin.(6), în locul expresiei "se clasează" care are sensul unei soluții procedurale, ar trebui folosită expresia "se includ".

19. La art.86, răspunderea juridică a persoanelor condamnate nu își are locul în Capitolul VII - Recompense și sancțiuni disciplinare, ci la finele titlului I.

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București
Nr. 812/11.05.2004